

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSA Magdalena Kostro-Wesołowska

w sprawie z wniosku Zakładu Drobiarskiego "L. – D." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w E.  
przy udziale zainteresowanych D. N. i K. G.  
o wysokość podstawy wymiaru składki,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 listopada 2013 r.,  
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych  
z dnia 15 lipca 2013 r.

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2013 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił skargę kasacyjną płatnika składek Zakładu Drobiarskiego „L.-D.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. od wyroku tego Sądu z dnia 28 stycznia 2013 r., oddalającego apelację płatnika składek od wyroków Sądu Okręgowego - IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w E. z dnia 21 sierpnia 2012 r., wydanych w sprawach z udziałem zainteresowanych: D.

N. i K. G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddziałowi w E. - o wysokość podstawy wymiaru składek.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, „wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach decyzji dotyczących podstawy wymiaru składek, odrębnych względem każdego zainteresowanego, przez zaliczenie do nich również bonów pieniężnych finansowanych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowi różnica wielkości wysokości podstawy składek pomiędzy składką uiszczoną a ustaloną w zaskarżonych decyzjach w stosunku do obu zainteresowanych”. We wniesionej skardze oznaczono wartość przedmiotu zaskarżenia na kwoty odpowiednio: 11.958,56 zł dla D. N. i 13.959,08 zł dla K. G. Natomiast wezwany do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej przez podanie wielkości różnic pomiędzy składką uiszczoną od wymienionych podstaw ich wymiaru a składką ustaloną w zaskarżonych decyzjach w stosunku do obu zainteresowanych, skarżący podał, że różnica pomiędzy składką ustaloną a uiszczoną a w stosunku do zainteresowanych: D. N. wynosi 1.515,16 zł, a do K. G. - 1.263,29 zł, co oznaczało w stosunku do każdego z zainteresowanych kwoty niższe niż dziesięć tysięcy zł, co prowadziło do odrzucenia niedopuszczalnej skargi kasacyjnej (art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.).

W dwóch jednobrzmiących zażaleniach na to postanowienie zainteresowani domagali się jego zmiany i przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia, twierdząc, że zażalenie jest oczywiście uzasadnione, a ponadto zasądzenia od organu rentowego na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucono naruszenie: 1/ art. 25 § 2 k.p.c. w związku z art. 26 k.p.c. przez sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia dopiero na etapie skargi kasacyjnej, nie zaś bezpośrednio po wniesieniu odwołania, gdy ZUS nie kwestionuje wartości przedmiotu zaskarżenia, to należy uznać ją za ustaloną, 2/ art. 398 § 1 k.p.c. „przez ograniczenie wartości przedmiotu zaskarżenia do części zakresu zaskarżenia w okoliczności, gdy decyzja organu została zaskarżona w całości”, 3/ „art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. przez ograniczenie stronie powodowej prawa do Sądu, polegające na bezpodstawnym ograniczaniu wartości przedmiotu zaskarżenia”.

Wnoszący zażalenia wskazali, że wartość przedmiotu zaskarżenia została oznaczona odrębnie dla każdego z zainteresowanych i jest równa wysokości podstawy wymiaru składek ustalonej przez ZUS w zaskarżonej decyzji w stosunku do każdego zainteresowanego, a do tego odpowiada ona wartości przedmiotu sporu. Według autorów zażalenia, w „sprawie sporna jest podstawa wymiaru składek naliczonych przez ZUS w wartości wskazanej przez ZUS. Ma to odzwierciedlenie we wskazaniu zakresu zaskarżenia, jako całości decyzji ZUS. Skarżący nigdy nie ograniczył zakresu zaskarżenia. Przeciwnie od początku postępowania kwestionuje wysokość wymiaru podstawy składek ustaloną przez ZUS, w wartości ustalonej przez ZUS w stosunku do każdego z zainteresowanych. Natomiast Sąd bezpodstawnie ograniczył wartość przedmiotu zaskarżenia do części zaskarżonych decyzji, będąc związany granicami zaskarżenia, gdy strona skarżąca nie ograniczyła zakresu zaskarżenia, a Sądy obu instancji oddalały odwołania i apelacje w całości. Organ rentowy nie skorzystał z możliwości badania wartości przedmiotu sporu na podstawie art. 25 k.p.c., przeto została ona ustalona zakresem zaskarżonej decyzji i nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania (art. 26 k.p.c.). Bez znaczenia powinna być okoliczność, że „spraw o tym samym stanie faktycznym i prawnym jest wiele i organ rentowy wydał ponad 300 decyzji określając wysokość podstawy wymiaru składek w stosunku do każdego z zainteresowanych”. Wreszcie, zdaniem wnoszących zażalenie, odrzucenie skargi kasacyjnej z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia stanowiło „ograniczenie prawa strony do rozpoznania nadzwyczajnego środka zaskarżenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezpodstawne i bezzasadne. W jego uzasadnieniu autor zażalenia przyznał, że organ rentowy wydał „ponad 300 decyzji określając podstawę wymiaru składek w stosunku do każdego z zainteresowanych”, co wymagało poddania kontroli sądowej odwołań wniesionych od każdej z tych licznych decyzji wydanych w sprawach indywidualnych „każdego z zainteresowanych”, które zostały połączone w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia w okolicznościach, o których stanowi art. 219 k.p.c. (w

postępowaniu pomiędzy tymi samymi stronami procesowymi: płatnikiem składek na indywidualne ubezpieczenia społeczne od wymierzonej podstawy ich wymiaru a organem ubezpieczeń społecznych). W sprawach o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że wartość przedmiotu zaskarżenia należy liczyć odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika (por. wyrok z dnia 26 czerwca 2012 r., II UK 312/11, LEX nr 1235842). Obiektywne kryterium obliczenia wartości przedmiotów zaskarżenia w takich indywidualnych sprawach wyrażają kwoty niezrealizowanego obowiązku składkowego płatnika składek zobligowanego do opłacania całości należnych składek za każdego zainteresowanego pracownika od określonej podstawy wymiaru obowiązku składkowego, wynikające z nieopłacenia całości należnych składek na indywidualne ubezpieczenia społeczne. Sprawia to, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne stanowi różnicę pomiędzy wysokością składek należnych a składkami opłaconymi, która wyraża się wielkością zaległych składek, nieopłaconych w całości od ustalonej podstawy ich wymiaru przez ich płatnika w okresie objętym odwołaniami (art. 22 w związku z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c., por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 16/12, LEX nr 1222163).

Przedmiotowe ograniczenie dopuszczalności wnoszenia skarg kasacyjnych ze względu na kodeksowe wskazanie minimalnej wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia (art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c., który przewiduje, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych, jeżeli przedmiotem sprawy nie jest objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, przyznanie lub wstrzymanie emerytury lub renty), nie narusza art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności ani konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ takie prawa w rozpoznanej sprawie zostały wystarczająco zagwarantowane i zachowane w dwuinstancyjnym toku sądowych instancji.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy oddalił bezpodstawne i bezzasadne zażalenie w zgodzie z art. 394<sup>1</sup> § 3 w związku z art. 398<sup>14</sup> k.p.c.

